

Συστήματα σωλήνων προστασίας καλωδίων

Άρθρο του κ. Κωνσταντίνου Κουβίδη*

**Χαλαρή εφαρμογή
μιας αυστηρής
νομοθεσίας**

Η εφαρμογή και τήρηση ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου είναι μια από τις βασικές αρχές που θα διασφαλίσει ένα υγιές ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Η νομοθεσία που αφορά την παραγωγή και διάθεση πλαστικών σωλήνων προστασίας καλωδίων στην ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά είναι απλή και ξεκάθαρη. Παρά ταύτα, έγκειται σοβαρό πρόβλημα στην εφαρμογή της εις βάρος του καταναλωτή, του υγιούς επιχειρηματικού κόσμου καθώς και του κλάδου, μολονότι αποτελεί νόμο του κράτους για περισσότερο από 20 χρόνια.

Για να μπορέσουμε όμως να αντιληφθούμε το μέγεθος του προβλήματος θα πρέπει να κατανοήσουμε τον τρόπο θέσπισης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και τους λόγους που καθίσταται απαραίτητη προκειμένου να

λειτουργεί εύρυθμα η αγορά και να αναπτύσσεται βιώσιμα ο κλάδος.

Νέα Προσέγγιση

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι μια από τις βασικότερες αρχές για τη λειτουργία μιας ενιαίας αγοράς είναι η ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Στο βαθμό αυτής της αρχής θεσπίστηκαν οι οδηγίες της Νέας Προσέγγισης, που προηγούνται όλων των αντίστοιχων εθνικών διατάξεων, ενώ ενσωματώνονται στο εκάστοτε εθνικό δίκαιο των κρατών-μελών. Κατά συνέπεια, ένα προϊόν θεωρείται ασφαλές και μπορεί να κυκλοφορήσει ελεύθερα εντός της ΕΕ εφόσον πληροί στο ακέραιο τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας της οδηγίας ή των οδηγιών στις οποίες υπάγεται.

Στην περίπτωσή μας, οι πλαστικοί σω-

Οι πλαστικοί σωλήνες προστασίας καλωδίων μπορούν να καταστούν διαθέσιμοι στην αγορά της ΕΕ εφόσον έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με την ορθή μηχανολογική πρακτική.

δεν ασχολείται με τεχνικές λεπτομέρειες που αφορούν την παραγωγή και τον έλεγχο των σωλήνων;

Εναρμονισμένα Πρότυπα

Η υιοθέτηση μιας ευρωπαϊκής οδηγίας σε τεχνικό επίπεδο απαιτεί, εφόσον υπάρχει, την εφαρμογή ενός εναρμονισμένου με αυτήν προτύπου. Τα ευρωπαϊκά πρότυπα δημιουργούνται έπειτα από εντολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Επιτροπής, διαμορφώνονται από μια ειδική τεχνική επιτροπή, που στη δική μας περίπτωση είναι η ευρωπαϊκή επιτροπή ηλεκτροτεχνικής τυποποίησης (CENELEC), και αποτελούν ουσιαστικά ένα απαραίτητο εργαλείο τυποποίησης για τη διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου, την ανταγωνιστικότητα των επιχει-

■ **EN 61386.22** Μέρος 22: Ειδικές απαιτήσεις – Διαμορφώσιμα συστήματα σωλήνων.

■ **EN 61386.23** Μέρος 23: Ειδικές απαιτήσεις – Εύκαμπτα συστήματα σωλήνων.

■ **EN 61386.24** Μέρος 24: Ειδικές απαιτήσεις – Συστήματα σωλήνων για υπόγειες εγκαταστάσεις.

Η συμμόρφωση των συστημάτων σωλήνων προστασίας καλωδίων με τα παραπάνω πρότυπα αποτελεί τεκμήριο ότι ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής οδηγίας LVD και άρα μπορούν να φέρουν νόμιμα τη σήμανση Πιστότητας CE.

Πιο συγκεκριμένα, για να είναι κατανοητές οι έννοιες, συμμόρφωση σημαίνει ότι οι σωλήνες ικανοποιούν τα ελάχιστα όρια που θέτουν τα πρότυπα όσον

Η νομοθεσία που αφορά την παραγωγή και διάθεση πλαστικών σωλήνων προστασίας καλωδίων στην ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά είναι απλή και ξεκάθαρη.

Ένα προϊόν θεωρείται ασφαλές εφόσον πληροί στο ακέραιο τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας της οδηγίας στην οποία υπάγεται

λήνες προστασίας καλωδίων ανήκουν στην κατηγορία των «ηλεκτρολογικών προϊόντων» που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε ονομαστική τάση περιλαμβανόμενη μεταξύ 50 και 1000V για εναλλασσόμενο ρεύμα και μεταξύ 75 και 1500V για συνεχές ρεύμα. Υπάγονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία Χαμηλής Τάσης 2006/95/ΕΕ (LVD) και μπορούν να καταστούν διαθέσιμοι στην αγορά της ΕΕ εφόσον έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με την ορθή μηχανολογική πρακτική (βλ. παρακάτω), χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων και των κατοικίδιων ζώων ή της ιδιοκτησίας. Η συμμόρφωση με την οδηγία LVD υποδεικνύεται από την σήμανση Πιστότητας CE που υποχρεωτικά πρέπει να φέρουν (βλ. παρακάτω).

Πώς όμως αποδεικνύεται αυτή η συμμόρφωση από τη στιγμή που η οδηγία

ρήσεων και την αποδοχή των καινοτομιών από τις αγορές. Το περιεχόμενό τους εστιάζει στις απαραίτητες τεχνικές προδιαγραφές και κανόνες που διασφαλίζουν την υγιεινή και την ασφάλεια.

Το εναρμονισμένο με την οδηγία LVD πρότυπο που προδιαγράφει τις απαιτήσεις για την προστασία και τη διευθέτηση μονωμένων αγωγών ή/και καλωδίων σε ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, ή σε συστήματα επικοινωνίας, είναι το ΕΛΟΤ EN 61386 και τα επιμέρους μέρη του. (Όπου ΕΛΟΤ – Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης – σημαίνει ότι έχει γίνει αποδεκτό από την ελληνική νομοθεσία). Συνοπτικά τα μέρη του έχουν ως εξής:

■ **EN 61386.01** Συστήματα σωληνώσεων για διαχείριση καλωδίων. Μέρος 01: Ειδικές απαιτήσεις.

■ **EN 61386.21** Μέρος 02: Ειδικές απαιτήσεις – Άκαμπτα συστήματα σωλήνων.

αφορά τις διαστάσεις τους, τη σήμανσή τους, τις μηχανικές αντοχές τους (π.χ. αντοχή στην κρούση, στη συμπίεση κ.α.), τις ηλεκτρικές / θερμικές ιδιότητές τους, καθώς και τη συμπεριφορά τους κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες.

Σήμανση CE

Βέβαια, η σήμανση Πιστότητας CE δεν υποδηλώνει ότι το προϊόν κατασκευάστηκε εντός της ΕΕ, όπως πολλοί ενδεχομένως να πιστεύουν, αλλά ότι έχει αξιολογηθεί και πληροί όλες τις απαραίτητες νομοθετικές απαιτήσεις της ΕΕ, διαθέτοντας πλήρη και όχι μερική εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά Πρότυπα.

Ο παραγωγός φέρει αποκλειστική ευθύνη για το προϊόν και είναι υποχρεωμένος να καταρτίσει τεχνικό φάκελο, να εκδώσει μια δήλωση συμμόρφω-

σης ΕΕ, καθώς και να θέτει τη σήμανση CE επάνω στα προϊόντα του. Αντίστοιχα και οι εισαγωγείς ή διανομείς οφείλουν να διατηρούν αντίστοιχη τεκμηρίωση προκειμένου να επαληθεύσουν την παρουσία της σήμανσης CE. Στην περίπτωση μας η σήμανση CE είναι υποχρεωτική, καθώς αποτελεί βασική προϋπόθεση της οδηγίας LVD, η οποία έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία (ΥΑ 16717/5052/22.12.94 - ΦΕΚ 992/Β94), γεγονός που σημαίνει ότι απαγορεύεται να κυκλοφορούν σωλήνες και εξαρτήματα στην αγορά χωρίς τη σήμανση αυτή καθώς και χωρίς την απαραίτητη έγκυρη και έγγραφη τεκμηρίωσή τους.

Εποπτεία αγοράς

Για να διασφαλιστεί η νόμιμη χρήση της σήμανσης CE, να αποφευχθεί η κυκλοφορία αμφιβόλου ποιότητας προϊόντων και να προστατευτεί η ασφάλεια και υγεία του τελικού καταναλωτή, θα πρέπει οι αρμόδιες εποπτικές αρχές να πράττουν συνεχείς ελέγχους στην αγορά, επιβάλλοντας ανάλογες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Δυστυχώς, κάτι τέτοιο δε συμβαίνει, τουλάχιστον στον κλάδο μας, με αποτέλεσμα να ωθούμαστε σε αθέμιτο ανταγωνισμό εις βάρος του τελικού χρήστη και βέβαια του υγιούς επιχειρηματικού κόσμου. Η υφιστάμενη κατάσταση, της ελλιπούς εποπτείας, ευνοεί κάποιες εταιρείες του κλάδου, οι οποίες εκμεταλλευόμενες αυτή την αδυναμία στην τήρηση της νομοθεσίας διαθέτουν προϊόντα με ανακριβή στοιχεία, που απαιτούν χαμηλότερο κόστος παραγωγής και κατά συνέπεια εξασφαλίζουν χαμηλότερη τιμή. Αποτέλεσμα αυτής της τακτικής είναι η υποβάθμιση του τελικού προϊόντος,

καθώς και η παραπλάνηση του τελικού καταναλωτή, που αποκτάει ένα προϊόν με ιδιότητες που απέχουν από την πραγματικότητα, οδηγώντας τον στην τελική σύγχυσή του.

Μπορεί η νέα οδηγία LVD 2014/35/ΕΕ, που θα αντικαταστήσει την υπάρχουσα τον Απρίλιο του 2016,

φτάνει αν δεν λειτουργεί σωστά ο κρατικός ελεγκτικός μηχανισμός.

Συμπέρασμα

Για την αντιμετώπιση του παραπάνω προβλήματος πρέπει να γίνουν μια σειρά από συντονισμένες ενέργειες τόσο από τις ίδιες τις επιχειρήσεις του κλάδου όσο και από την ίδια την πολιτεία. Αρχικά, όλοι οι κατασκευαστές και εισαγωγείς θα πρέπει να κινητοποιηθούν, αν δεν το έχουν ήδη κάνει, ώστε να εναρμονιστούν πλήρως με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η εναρμόνιση με τη νομοθεσία θα πρέπει να γίνεται εμπράκτως και να μην περιορίζεται μόνο στην εύκολη λύση της έγγραφης τεκμηρίωσης. Έπειτα, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εφαρμόσουν αυστηρά την νομοθεσία και να επιβάλλουν ποινές όπου κρίνουν ότι υπάρχει μη συμμόρφωση βάσει αυτής.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να είναι συλλογική και να αποσκοπεί στην καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού, στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, στην αναβάθμιση του κλάδου και φυσικά στην προστασία του τελικού καταναλωτή από μη συμμορφούμενα προϊόντα,

Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να εφαρμόσουν αυστηρά τη ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλοντας ποινές όπου κρίνουν ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση

να θέτει πιο αυστηρά μέτρα στην εφαρμογή της νομοθεσίας, υιοθετώντας μάλιστα και τον Κανονισμό 765/2008/ΕΚ που καθορίζει ποινικές κυρώσεις σε περιπτώσεις βεβαιωμένης μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της σήμανσης CE, αλλά αυτό δεν

που αφενός τον θέτουν σε κίνδυνο και αφετέρου τον οδηγούν σε άσκοπη σύγχυση.

*Ο κ. Κωνσταντίνος Κουβίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Εμμ. Κουβίδης ΑΒΕΕ.

Οι πλαστικοί σωλήνες προστασίας καλωδίων υπάγονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία Χαμηλής Τάσης 2006/95/ΕΕ (LVD).

